

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 41. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 20. september 2024

Tidspunkt: kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 18. september 2024

- L 1. Drøftelse af fortsættelse af den fælles arbejdsgruppe med Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget om EU's klima- og energipolitik
EUU alm. del (20231) – Bilag 735 (opdateret kommissorium for arbejdsgruppen)
- L 2. Drøftelse af udvalgets deltagelse i interparlamentariske møder i Ungarn
- L 3. Drøftelse af samarbejde med europaministeren
- L 4. Drøftelse af evt. samråd med sundhedsministeren om lægemiddelpakken
KOM (2023) 0190, KOM (2023) 0193, KOM (2023) 0192, KOM (2023) 0191
- L 5. Meddelelser fra formanden
- UDG 6. Samråd med europaministeren om dansk EU-formandskab og tilgang til krav om øget EU-samarbejde
EUU alm. del (20231) – Samrådsspørgsmål F
- 7. Rådsmøde nr. 4047 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 26. september 2024
Forelæggelse ved erhvervsministeren
Rådsmøde 4047 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

- FO 8. Forslag til direktiv om forbedring og håndhævelse af praktikanterens arbejdsvilkår og om bekæmpelse af almindelige ansættelsesforhold, der er camoufleret som praktikophold ("praktikdirektivet")
Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2024) 0132
KOM (2024) 0132 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2024) 0132 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)
KOM (2024) 0132 – KOM (2024) 0132 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer vedr. praktikdirektivet
EUU alm. del (20231) – Bilag 649 (udvalgsmødereferat side 36, senest behandlet i EUU 7/6-24)
9. Siden sidst:
Orientering ved beskæftigelsesministeren
EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)
- a) Orientering om annullationssøgsmål, C-19/23, Danmark mod Rådet og Europa-Parlamentet
C (2023) 0019
C (2023) 0019 – Bilag 4 (brev og bilag vedr. mundtlig forhandling i annullationssøgsmål ved EU-Domstolen)
- b) Orientering om præjudiciel sag, C-314/23, Air Nostrum (tidligere "Stavla")
EUU alm. del (20222) – Bilag 747 (notat om afgivelse af indlæg i sag)
10. Rådsmøde nr. 4045 (landbrug og fiskeri) den 23. september 2024
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rådsmøde 4045 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)
11. Rådsmøde nr. 4046 (almindelige anliggender) den 24. september 2024
Forelæggelse ved europaministeren
Rådsmøde 4046 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)
- L 12. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 7 og 10-11 nævnte møder.

41. europaudvalgsmøde 20/9 2024

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 4047(konkurrenceevne – indre marked og industri) den 26. september 2024

1. Fremtidens europæiske konkurrenceevne – Hvordan tackles erhvervslivets udfordringer på det indre marked
  - *Politisk drøftelse*
2. Statsstøttereglers bidrag til at fremme EU's politiske målsætninger
  - *Politisk drøftelse*
3. Eventuelt
4. Siden sidst
  - a) Orientering om ændring i Den Europæiske Investeringsbanks statutter
  - b) Orientering om international traktat for designregler

Alle dagsordenspunkter hører under Erhvervsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4045 (landbrug og fiskeri) den 23. september 2024

1. Status over det andet år af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik
  - *Information fra formandskabet og udveksling af synspunkter*
2. Markedssituationen for landbrugsvarer
  - *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 606 (udvalgsmødereferat side 11)
3. Konsultationer mellem EU og UK om fiskerimuligheder for 2025
  - *Udveksling af synspunkter*
4. Konsultationer mellem EU og Norge, mellem EU, Norge og UK samt mellem kyststater om fiskerimuligheder for 2025
  - *Udveksling af synspunkter*
5. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2023/194 om fastsættelse for 2023 og 2024 af sådanne fiskerimuligheder
  - *Udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0392
6. Eventuelt
7. Siden sidst

Punkterne hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Rådsmøde nr. 4046 (almindelige anliggender) den 24. september 2024

- *
1. Præsentation af det ungarske formandskabs prioriteter
    - *Præsentation af formandskabet/ politisk drøftelse*
EU-note (20231) – E 28 (EU-nyt af 27/6-24 om det ungarske formandskab)
  2. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2024 – udkast til kommenteret dagsorden
    - *Politisk drøftelse*
Det Europæiske Råd 17-18/10-24 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)
  3. Den årlige dialog om retsstatsprincippet – horisontal drøftelse
    - *Politisk drøftelse*
KOM (2024) 0800
  4. Den generelle trend i udviklingen i retsstatssituationen i udvalgte kandidatlande
    - *Politisk drøftelse*
KOM (2024) 0800
  5. Eventuelt
  6. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Udenrigsministeriets ressort.

* Dagsordenspunktet forventes ikke forelagt mundtligt

Europaudvalget

Referat af 41. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 20. september 2024

Tidspunkt: kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Brigitte Klintskov Jerkel (KF) formand, Henrik Møller (S) næstformand, Christian Friis Bach (V), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Erhvervsminister Morten Bødskov, beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen og europaminister Marie Bjerre

- L Punkt 1. Drøftelse af fortsættelse af den fælles arbejdsgruppe med Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget om EU's klima- og energipolitik**
EUV alm. del (20231) – Bilag 735 (opdateret kommissorium for arbejdsgruppen)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Drøftelse af udvalgets deltagelse i interparlamentariske møder i Ungarn

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 3. Drøftelse af samarbejde med europaministeren

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

- L Punkt 4. Drøftelse af evt. samråd med sundhedsministeren om lægemiddelpakken**
KOM (2023) 0190, KOM (2023) 0193, KOM (2023) 0192, KOM (2023) 0191

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 5. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

UDG Punkt 6. Samråd med europaministeren om dansk EU-formandskab og tilgang til krav om øget EU-samarbejde

EUU alm. del (20231) – Samrådsspørgsmål F

Punktet var udgået.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 4047 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 26. september 2024

Rådsmøde 4047 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg forelægger alle sager til orientering.

1. Fremtidens europæiske konkurrenceevne – Hvordan tackles erhvervslivets udfordringer på det indre marked

– *Politisk drøftelse*

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): EU's konkurrenceevne er lige nu højt på den politiske dagsorden. Vi har set Letta- og senest Draghirapporten fokusere på det. Billedet er klart. Vi er sakte bagud, og vi skal op i gear. Vi skal blive bedre til at innovere, investere og producere. Lige nu er en af vores vigtigste opgaver derfor at finde de svar, der sikrer EU's konkurrenceevne og velstand, både nu og i fremtiden.

Regeringens holdning

Derfor er det helt centralt og meget nødvendigt at drøfte, hvordan vi styrker den europæiske konkurrenceevne. Her er udvikling og produktion af grønne og digitale teknologier et omdrejningspunkt. Det så vi også Draghi påpege i hans rapport.

Vi skal kunne levere på den grønne omstilling, og vi skal undgå at være for afhængige af tredjelande, når det kommer til vores strategiske teknologier. Den grønne omstilling er en forudsætning for EU's konkurrenceevne – ikke en hæmsko. Det skal vi huske. Men det kræver investeringer, og det centrale spørgsmål er, hvordan vi mobiliserer private investeringer. Det vil jeg fokusere på til rådsmødet.

Jeg vil også fokusere på spørgsmålet om byrder. For mig er svaret helt klart: Vi skal fjerne bøvl og unødvendig administration, så virksomheder kan bruge tiden på at drive forretning. Derfor er jeg meget glad for at se kommissionsformand Ursula von der Leyens retningslinjer. Hun har både fokus på finansiering og byrder. Fra dansk side vil vi holde Kommissionen til ilden, presse på for forandring og skubbe i den rigtige retning med afsæt i gode danske erfaringer, f.eks. i forhold til hvordan digitale redskaber fjerner byrder.

Christian Friis Bach (RV): Ministeren sagde, at man i lyset af Draghirapporten vil arbejde for at mobilisere private investeringer. Det bakker vi fuldt og helt op om i Venstre. Det store diskussions-emne bliver helt sikkert offentlige investeringer og muligheden for gældsstiftelse. Det er vi en anelse skeptiske over for i Venstre. Hvilken linje lægger regeringen?

Kapitalmarkedsunionen er en vigtig del af at mobilisere investeringer. Kan vi gøre noget mere for at få belyst de økonomiske gevinster ved det?

Marianne Bigum (SF): Jeg hører ministeren sige, at vi skal forbedre konkurrenceevnen, og at vi skal nedbringe de kritiske afhængigheder. Jeg hørte desværre ikke ministeren nævne omstilling til

cirkulær økonomi som en nøgle til at gøre det. For nogle måneder siden fik vi præsenteret EU's otte-tende miljøhandlingsprogram, hvor et af de prioriterede mål er, at vi skal omstille til en cirkulær økonomi senest i 2030. Omstillingen til den cirkulære økonomi er enormt vigtig, netop fordi det vil nedbringe kritiske afhængigheder af andre lande, og det skaber bedre konkurrenceevne. Desværre viser det sig, at vi ikke ser ud til at kunne nå vores målsætning om cirkulær økonomi i 2030, og der efterspørges, at vi sætter langt mere turbo på for at kunne nå det. Vil ministeren tage med, at vi netop lancerede den cirkulære økonomi som et prioriteret mål i EU for at styrke konkurrenceevnen? Det ser desværre ud til at være gået i glemmebogen. Jeg synes, det skal op på toppen af dagsordenen.

Theresa Scavenius (UFG): Vi har snakket om konkurrenceevne flere gange, og vi er grundlæggende uenige om, hvordan vi skal forstå den danske og europæiske konkurrenceevne. Har den nye Draghirapport gjort indtryk på ministeren i forhold til netop at se den grønne omstilling som et konkurrenceparameter? I samlenotatet er der stadig meget fokus på, at konkurrenceevne skal skabes igennem at ophæve byrder. Det er en meget anderledes tilgang, end den som Draghi og Letta præsenterer.

Ministeren nævner bøvnl og unødvendig administration. Kan ministeren give eksempler på, hvad det kunne være? For et par uger siden gennemgik vi EU-budgettet, og der kunne jeg i hvert fald ikke se meget unødvendig administration.

Ministeren snakker også om helt nye metoder. Hvad går det ud på?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Christian Friis Bach: Diskussionen om offentlige investeringer og mulige gældsstiftelser har regeringen ikke for nærværende taget dyb stilling til. Man må læne sig op ad det, der trods alt er sagt: Udfordringerne for Europa og ikke mindst den geopolitiske situation er af en sådan karakter, at hovedmålet må være at finde veje til, at Europas konkurrenceevne kan styrkes. Man er nødt til at indstille sig på det, og det er også afspejlet både i diskussionerne bredt mellem stats- og regeringscheferne i EU's forskellige organer samt i de to rapporter fra Letta og Draghi.

Angående kapitalmarkedsunionen: Det er rigtigt, at vi støtter arbejdet med at bore fordelene af Kapitalmarkedsunionen ud. Det vigtigste er at få leveret resultater, som virksomheder rent faktisk kan mærke, hvilket vi har fokus på lige nu.

Til Marianne Bigum: Cirkulær økonomi er en del af industripolitikken, og jeg er glad for påmindelsen. I en tid, hvor der er pres på de globale ressourcer, og hvor der også er et sikkerhedspolitisk aspekt, skal vi sørge for at minimere afhængigheden af Kina på en række områder, og man skal overveje, hvordan man genanvender de tilgængelige ressourcer bedre. Det støtter regeringen.

Til Theresa Scavenius: Vi plejer at have rigtig gode diskussioner, og det er jeg meget glad for, for det er altid berigende. Jeg er ikke sikker på, hvori uenigheden omkring vigtigheden af, at Europa går fremad og ikke sækker bagud, består. Jeg kan forstå, at vi er lidt uenige om måden at gå fremad på, og det er helt fair.

Det er vigtigt at forholde sig til administrative byrder – det ligger højt på regeringens indenlandske og europæiske dagsorden, og det kommer til at spille en central rolle under det kommende danske

EU-formandskab. Ursula von der Leyen har meget klart sagt, at hun vil reducere indrapporteringskrav til erhvervslivet med 25 pct. Hendes udmelding står på det, der står i både Draghis og Lettas rapporter, nemlig at man er nødt til at finde smidigere måder at få de midler, vi trods alt har afsat, ud at virke på. Lad mig give to eksempler på det.

Jeg modtager løbende henvendelser fra danske virksomheder, som er udfordrede af EU's sagsbehandlingstid og godkendelsesprocedurer for at få adgang til mange af de – i øvrigt fine – projekter, som rummes i EU's budget. Der er holdt mange taler i EU-regi om, at vi gerne vil væk fra traditionel anvendelse af pesticider og over til biologiske alternativer til pesticider. Nogle af de virksomheder, som arbejder med biologiske alternativer til traditionelle pesticider, melder om, at det tager 6-8 år at få godkendt deres produkter i EU, mens de kan få det godkendt på 2-3 år i USA. Det er et spot on eksempel på, hvorfor konkurrenceevne er vigtig. Vi to kan ret hurtigt blive enige om, hvor man som global virksomhed vil foretage sine investeringer hende.

Der er også holdt mange taler om, at vi vil forcere opstillingen af vedvarende energi – der har været et stort topmøde i Oostende, hvor de deltagende regeringschefer pegede på, at der skal opstilles 300 GW i Nordsøen. Men problemet er, at der opstår udfordringer, når man vil have adgang til de fonde, der allerede er afsat midler til. Virksomheder melder, at hvis man skal søge om støtte til grøn industriproduktion via den amerikanske Inflation Reduction Act (US IRA), skal man udfylde en ansøgning på 30-40 sider. Selvsamme virksomheder melder, at man skal udfylde 250 sider inklusive en kommunikationsplan, hvis man får støtte fra EU. Det går jo ikke, særlig ikke i den verden, vi lever i nu, og særlig ikke for et lille land som Danmark, som lever af at være spitzensklasse på lige nøjagtig disse områder. Derfor er det højt på regeringens dagsorden, og hvis vi ikke skal sakke yderligere bagud, skal vi op i gear. Det betyder bl.a. et opgør med administrative byrder. Det vigtigste ord lige nu med hensyn til konkurrenceevne er for mit vedkommende hastighed.

Jeg tror faktisk, at virksomhederne gerne vil investere i Europa, når de hører de enormt flotte mål, vi har vedtaget i EU – vi er langt fremme som region. Men når de ser sagsbehandlingstider og godkendelsesprocedurer af denne karakter, og når de oplever, at dem, der tjener mest på den proces, ikke er europæiske lønmodtagere, men revisorer og advokater, som skal hjælpe dem med at få adgang til pengene, så har vi et problem. Det er vigtigt at få gjort op med det, og det har regeringen sat sig for at gøre.

Marianne Bigum (SF): Jeg er enig i, at hastigheden er vigtig, og at der ikke skal være unødvendige byrder. En måde at gøre det på – det har vi også drøftet i forbindelse med CSRD (direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering) – er at sikre ordentlige kurser og gode vejledninger, så vores virksomheder hurtigere kommer i gang med de direktiver, vi pålægger dem.

Vi har i Folketinget nedsat en arbejdsgruppe for at reducere administrative byrder. Det er en super-vigtig arbejdsgruppe, og jeg deltager selv i den. Fokus er bl.a. at gøre det nemmere at drive virksomhed. Vi ser frem til at få erhvervsministerens input til det arbejde. Vi har sendt spørgsmål over, som vi gerne vil have svar på.

Jeg fik ikke helt svar på mit spørgsmål om cirkulær økonomi. Det er en brændende platform, hvor vi halter bagefter, og der skal vi også have tempoet op. Det er derfor, jeg bringer det op i flere sammenhænge. Jeg bringer det op her, fordi jeg synes, det er vigtigt i forhold til rådsmødet om europæisk konkurrenceevne. Vil ministeren til dette rådsmøde nævne, at den cirkulære økonomi er af højeste vigtighed for europæisk konkurrenceevne?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes også, at vi har meget frugtbare og spændende diskussioner, og jeg er sikker på, at vi er enige om mange af målene. Den interessante diskussion handler om, hvilke metoder og instrumenter man bruger til at nå de mål med. Jeg mener, at byrdeforståelsen rammer helt skævt. Ministeren nævner, at det handler om lange sagsbehandlingstider, men så bør man jo undersøge, hvorfor der er lange sagsbehandlingstider. Det er bl.a. af politiske årsager, fordi vi gerne vil have nogle etiske standarder – det er ikke en byrde, men politik, der er lagt ind i processerne, som er vigtig.

Finansministeren forelagde den 28. juni 2024 regeringens prioriteter i forhold til EU-budgettet. Prioriteterne var udtryk for en grønthøstermetode, hvor der skulle spares rigtig mange steder. Det vil nødvendigvis have konsekvenser, sandsynligvis for sagsbehandlingstiden, for så er der færre ressourcer. Støtter vi et effektivt europæisk system, som kan levere? Jeg mener, at den danske regering arbejder for, at man svækker den europæiske måde at lave politik på.

EU har lige afsat 700 mia. euro til genopretningsfacilitetspakken, men vi bruger dem på noget, som ikke har nogen effekt. Det har vi også gjort i Danmark. Jeg er nervøs for, at man fortsætter ned ad det samme spor, hvor man ikke kigger mere systematisk på, hvad der har en reel effekt, og hvad vi bare kalder grønt.

Derudover vil man med dette byrdefokus ikke fokusere på, hvordan vi kan skabe en bedre innovativkraft i vores grønne industrier, netop fordi vi er ved at miste terræn globalt set. Det løser denne måde at se det på ikke.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Marianne Bigum: Draghi nævner også cirkulær økonomi i forbindelse med råstofdiskussionen, så vi kan sagtens nævne det. Der er ikke nogen uenighed der.

Der er behov for at se mere målrettet på byrdereduktioner. Jeg er helt enig med Theresa Scavenius i, at ting ikke bare falder ned fra himlen eller fra Bruxelles. Vi diskuterer her i Europaudvalget, hvordan det skal tilrettelægges, og vi er selv hovedårsagen til den måde, det udvikler sig på. Man kunne måske godt tænke sig en anderledes struktur for håndteringen af sager i forbindelse med det såkaldte CSRD-område. Udviklingen i erhvervsøkonomiske byrder i forhold til det direktiv har overrasket alle. Det er et godt eksempel på, hvordan vi har behov for at se på også andre procedurer for håndteringen af store EU-forslag. Det har regeringen sat højt på dagsordenen, og vi kommer til at arbejde meget mere direkte med det. En ting er at få forslagene skåret til. Danmark har stor erfaring med at smidiggøre processer i samarbejde mellem myndigheder og private virksomheder i forbindelse med automatisering, digitalisering osv., så vi har en masse at spille ind med. Det er Letta også meget opmærksom på. Jeg havde selv drøftelser med ham om det, da han var i København. Danmark er langt fremme, og det er et af de instrumenter, vi kommer til at bruge.

Grundlæggende kan man vel sige det sådan, at der ikke er tvivl om, at vi er udfordrede, men vi er ikke tabt bag en vogn – der er masser af muligheder, og dem skal vi formå at bruge mest rigtigt og mest målrettet. Det handler om byrder, hastighed og at lave målrettede investeringer, som kan være med til at sikre, at vi fortsat er fremme inden for udvikling af grønne teknologier. Det påpeger de to rapporter også.

2. Statsstøttereglers bidrag til at fremme EU's politiske målsætninger

– *Politisk drøftelse*

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Flere lande begynder at bruge statsstøtte – både fair og unfair støtte. I det lys er det vigtige spørgsmål, hvordan vi sikrer en fair konkurrence – både i EU og globalt.

Regeringen forholder sig naturligvis til den geopolitiske situation, for selv om statsstøtte ikke er vokset i vores baghave, er vi optagede af at sikre den danske og europæiske konkurrenceevne og forsyningsikkerhed. Derfor kan statsstøtte være nødvendigt til visse konkurrenceudsatte industrier og nøgleteknologier.

Men statsstøttereglerne handler også om andet end industripolitik. Statsstøttereglerne kan gøre det muligt at støtte virksomheder, der leverer samfundskritiske ydelser. Det kan f.eks. være energiinfrastruktur eller for at sikre EU-borgernes adgang til kritiske lægemidler.

Vi forventer, at der i den kommende periode vil komme drøftelser om ændringer af disse såkaldte public service-regler.

Regeringens holdning

Regeringen hilser drøftelsen velkommen. Den nye geopolitiske virkelighed kræver, at vi forholder os åbne over for instrumenter, der kan gøre EU stærkere og mere konkurrencedygtig. Det omfatter også statsstøtte, som kan fremme europæiske styrkepositioner inden for nøgleteknologier og -sektorer.

Udviklingen i brugen af statsstøtte skal dog overvåges nøje for at undgå et statsstøttekapløb. Statsstøtte skal være midlertidig og begrænset til tilfælde med et påvist behov, og hvor eksisterende støttemuligheder er utilstrækkelige.

Af samme grund kan statsstøtte ikke være det eneste redskab til at forbedre EU's konkurrenceevne. Offentlig finansiering kan ikke gøre det alene. Mobilisering af private investeringer og eksperise er nøglen til at nå EU's strategiske mål.

Christian Friis Bach (RV): Ministeren siger, at statsstøtte ikke skal være det eneste redskab til at forbedre EU's konkurrenceevne. Den sætning kunne måske ændres til, at det skal være det sidste redskab. Forskning, innovation, uddannelse og rammebetingelser er de områder, hvor vi skal sætte ind, for at vi kan få styrket den europæiske industri. Men statsstøtte kan hurtigt føre til et statsstøttekapløb, både internt i EU, men også i forhold til USA og Kina, og der kan vi ikke være med. Danmark kan i hvert fald ikke være med i sådan et statsstøttekapløb. Det er ikke til gavn for en lille åben økonomi som Danmarks.

Theresa Scavenius (UFG): Den ene diskussion er, om statsstøtte politisk er en god idé. Hvilke problematikker kan det skabe økonomisk set? Den anden diskussion er, hvad statsstøtten skal bruges til. Til hvilke sektorer, på hvilke præmisser osv.? Kan ministeren give eksempler på, hvad vi her i Danmark kommer til at bruge statsstøtten til? Nogle har foreslået, at man kan bruge det til f.eks. landbruget. Vil vi give endnu mere statsstøtte til det?

Når vi først giver statsstøtte, hvordan sikrer vi så, at den faktisk går til de tiltænkte tiltag? Vi ved fra Den Europæiske Revisionsret, at effekten af rigtig mange af de grønne tiltag, man giver støtte til, er svær at påvise. De kritiserer både Kommissionen og medlemslandene for ikke at have gode nok planer for den præcise effekt af det, man ønsker.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Christian Friis Bach: Statsstøtte er ikke groet i regeringens baghave. Omvendt må vi forholde os til, hvilken bane vi spiller på. Det gør vi bl.a. med støtte til grøn industripolitik. Man kan altid diskutere hønen og ægget, men ikke desto mindre har statsstøttereglerne for 2024 medført investeringer for en håndfuld milliarder i tillæg til det, som regeringen har givet i målrettet støtte, primært til vindteknologi og til power-to-x. Det har været med til at sikre danske arbejdspladser i en tid, hvor kineserne og amerikanerne river voldsomt i privatinvesteringer. Det er netop privatinvesteringerne, vi skal have flere af, og det er årsagen til, at regeringen har valgt at forlænge reglerne om statsstøtte.

Theresa Scavenius nævner landbrugsområdet. De får ikke støtte på baggrund af de midlertidige statsstøtteregler, da de er EU-støttede i forvejen. Vi bruger statsstøtten på grund af industripolitik, og jeg tror sådan set, at Theresa Scavenius er enig i, at det er vigtigt, at vi er verdensledende i at udvikle nye grønne teknologier, der f.eks. kan sikre en mere bæredygtig verden og et opgør med klimakrisen. Jeg ved godt, der skal meget mere til, men i min optik er det vigtigt at fortsætte den udvikling, vi har skabt i Danmark de sidste 25 år, hvor vi har flyttet tusindvis af faglærte og ufaglærte ind i nye, sikre grønne job med den grønne industripolitik, vi har ført i Danmark. Det er en dansk styrkeposition. Hvis vi ikke gør det, vi gør nu, føler jeg mig ret overbevist om, at de globale virksomheder vil søge derhen, hvor de kan få størst mulig støtte. Konkurrencen er benhård, og hvis man gerne vil være i front, er man nødt til at tage et opgør med det, som står i vejen for det helt centrale, nemlig hastigheden. Er hastigheden ikke i top, taber vi. Det er meget enkelt.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

a) Orientering om ændring i Den Europæiske Investeringsbanks statutter

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg vil orientere om en kommende teknisk ændring af reglerne for Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) kapitalstyring. Med ændringen skal reglerne om bankens såkaldte gearing ratio flyttes ud af bankens statutter. Gearing ratio er, hvor meget udlån banken må have på bogen i forhold til sin egenkapital.

I stedet skal bankens gearing ratio fremover reguleres direkte af bankens guvernører med krav om enstemmighed. Det understøtter arbejdet med at sikre en mere effektiv kapitalanvendelse og risikostyring i EIB.

Processen for ændringen blev sat i gang på EIB's guvernørmøde den 21. juni 2024. Næste skridt er, at sagen skal vedtages enstemmigt af Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen. Ændringer i EIB's statutter følger en særlig EU-lovgivningsproces.

Som siddende erhvervsminister er jeg Danmarks repræsentant i EIB's guvernørråd. På vegne af Danmark har jeg stemt for, at banken indleder processen. Det skal i den forbindelse understreges, at vi ikke afgiver dansk beslutningskompetence på baggrund af justeringen.

b) Orientering om international traktat for designregler

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Traktaten for designregler forhandles i FN-organisationen WIPO (Verdensorganisationen for intellektuel ejendomsret).

Traktaten skal harmonisere reglerne for, hvilke krav der kan stilles til designansøgninger. Det vil sikre ensartethed, og det gør det nemmere for designere at beskytte deres arbejde på tværs af grænser.

Det er Kommissionen, der forhandler på vegne af alle EU-medlemsstaterne. Kommissionen arbejder for, at traktaten stemmer overens med EU's designregler. Vi forventer derfor ikke, at traktaten vil betyde væsentlige ændringer for Danmark.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 8. Forslag til direktiv om forbedring og håndhævelse af praktikanters arbejdsvilkår og om bekæmpelse af almindelige ansættelsesforhold, der er camoufleret som praktikophold ("praktikdirektivet")

Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0132

KOM (2024) 0132 – Bilag 2 (sammenfatning)

KOM (2024) 0132 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0132 – KOM (2024) 0132 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer vedr. praktikdirektivet

EUU alm. del (20231) – Bilag 649 (udvalgsmødereferat side 36, senest behandlet i EUU 7/6-24)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

Det ungarske formandskab går efter at vedtage Rådets generelle indstilling på EPSCO-rådsmødet i december 2024.

Forslaget har til formål at forbedre praktikanters arbejdsvilkår og forhindre, at ansættelsesforhold camoufleres som praktik. Forslaget er en del af en pakke, som også består af en rådshenstilling, der opdaterer og udvider den eksisterende kvalitetsramme for praktikophold fra 2014.

Jeg orienterede udvalget om sagen den 5. april 2024 og senest den 7. juni 2024. Der har foreløbig kun været tre møder om sagen i Rådet, så vi er tidligt i forhandlingerne.

Jeg kommer til udvalget allerede nu, da det er vigtigt for regeringen, at vi allerede tidligt i forhandlingerne får indhænet, hvilke praktikantgrupper der har behov for ekstra beskyttelse og skal omfattes af direktivet, og hvilke der skal udelades.

Forslagets indhold

Jeg vil nu gennemgå de mest centrale dele af forslaget.

For det første indeholder forslaget et ikkeforskelsbehandlingsprincip. Det betyder, at praktikanter, der er lønmodtagere, har krav på at have samme arbejdsvilkår som de øvrige ansatte – medmindre der er tale om objektive grunde til forskelsbehandlingen. Det kan f.eks. være elementet af læring eller mindre ansvar – så skal praktikanten ikke sidestilles med øvrige ansatte.

For det andet forpligtes medlemslandene til at bekæmpe, at almindelige ansættelsesforhold camoufleres som praktikophold. Derfor skal kompetente myndigheder vurdere og føre tilsyn med praktikanters løn- og arbejdsvilkår.

For det tredje indeholder direktivet krav om klageadgang, hvis praktikantens rettigheder bliver krænkede. Og så skal praktikanterne kunne beskyttes mod de eventuelle konsekvenser, det måtte have, at en praktikant har udøvet sine rettigheder efter direktivet. Det kan f.eks. være repressalier, hvor praktikanten bliver afskediget.

Endelig pålægges arbejdsgiverne en pligt til at give de kompetente myndigheder oplysninger om virksomhedens brug af praktikophold. Det kan f.eks. være antal praktikanter, varigheden for praktikophold, arbejdsvilkår, m.v. Men dette er kun efter anmodning fra myndighederne ved mistanke.

Direktivforslaget omfatter alene praktikanter, der er arbejdstagere efter national ret og under hensyntagen til EU-Domstolens praksis. Det skyldes, at traktaten (TEUF) kun giver mulighed for at regulere arbejdsvilkår for arbejdstagere.

Det betyder, at praktik som led i formel uddannelse er omfattet i Danmark. Det gælder f.eks. lærlinge på erhvervsuddannelser eller pædagogstuderende på professionsuddannelser.

Det betyder også, at de danske aktive arbejdsmarkedsordninger, som f.eks. løntilskud, og erhvervsordninger, som f.eks. praktikophold som led i integrationsgrunduddannelsen (igu), vil være omfattet, fordi vi i Danmark opfatter de praktikanter som arbejdstagere.

I Danmark er der ikke de store problemer med praktikanter arbejdsvilkår. Praktikanter, som er lønmodtagere, er omfattet af arbejdsretlige regler og overenskomster. Men det kan selvfølgelig ikke udelukkes, at der er brancher og tilfælde uden for overenskomstsyste­met, hvor arbejdsvilkårene for praktikanter er dårlige, og hvor der derfor er et ekstra beskyttelsesbehov.

Regeringens holdning

Grundlæggende støtter regeringen formålet om at sikre ordentlige rammer for praktikforløb i hele EU. Praktikanter skal have et reelt udbytte af deres praktik, og de skal ikke kunne misbruges som billig arbejdskraft. Det skal ikke være muligt at konkurrere på løn og dårlige arbejdsvilkår i EU. Det skaber ulige konkurrencevilkår for danske virksomheder.

Når det er sagt, er der alligevel elementer af forslaget, som vi gerne vil have ændret. Det drejer sig om fire centrale dele:

- For det første er vi fra dansk side optagede af, at praktik som led i formel uddannelse ikke skal være omfattet af direktivet. Der er ikke behov for at regulere grupper, der allerede er en del af velregulerede uddannelsessystemer, og hvor lønnen er aftalt i de kollektive overenskomster. Det gælder f.eks. lærlinge, der modtager løn, når de er i praktik. Et flertal af medlemslande har samme holdning. Det ungarske formandskab har været lyd­hør, og den nuværende kompromistekst undtager praktikophold som led i formel uddannelse og erhvervsuddannelse fra direktivets anvendelsesområde. Det vil vi holde fast i.
- For det andet vil vi sikre, at de danske aktive arbejdsmarkedsordninger og erhvervsordninger kan videreføres uændret. Det er de ordninger, hvor praktikanten er i et lønmodtagerforhold, som f.eks. løntilskud eller jobafklaringsforløb, når man er ansat i virksomheden. Vi vurderer dog, at ordningerne lever op til ikkefors­kelsbehandlingsprincippet i direktivfor­slaget. Det skyldes, at løn- og arbejdsmiljøforhold allerede nu er overenskomstdækket i de pågældende ordninger.
- For det tredje er det også en forudsætning for dansk opbakning, at forslaget respekterer den danske arbejdsmarkedsmodel. Det betyder, at tilsynsforpligtelsen med praktikanter løn og arbejds­vilkår skal kunne varetages af arbejdsmarkedets parter. Formandskabet har

i det seneste kompromisforslag præciseret direktivets bestemmelser om tilsyn med praktikanternes arbejdsvilkår, så der er respekt for forskellige arbejdsmarkedsmodeller og arbejdsmarkedets parters autonomi. Det skal vi holde fast i.

- Endelig er vi opmærksomme på potentielle administrative byrder for virksomhederne. Det synspunkt står vi heller ikke alene med i forhandlingerne. I formandskabets kompromisforslag er der skåret kraftigt ned på oplysningsforpligtelserne for virksomhederne. Det skal vi også holde fast i.

På den baggrund lægger regeringen op til følgende forhandlingsoplæg:

FO Regeringen lægger

- vægt på, at praktikanter skal have et reelt udbytte af deres praktik, og at falske praktikanter ikke må misbruges som arbejdskraft til at konkurrere på løn og dårlige arbejdsvilkår inden for EU.
- afgørende vægt på, at direktivet ikke underminerer den danske arbejdsmarkedsmodel, herunder for så vidt angår håndhævelse og løndannelse.
- afgørende vægt på, at danske praktikordninger som led i formel uddannelse, herunder erhvervsuddannelse, ikke omfattes af direktivets anvendelsesområde, samt at gældende aktive arbejdsmarkeds- og erhvervsordninger kan videreføres uændret.
- vægt på, at direktivet ikke bliver unødigt byrdefuldt for erhvervslivet, så det fortsat er attraktivt for virksomhederne at ansætte praktikanter.

Det er regeringens vurdering, at forslaget – med nogle præciseringer – vil leve op til disse vægte. Der er desuden en række lande, der har lignende ønsker til præciseringer, og forhandlingerne bevæger sig på nuværende tidspunkt i dansk retning.

Jeg og regeringen vil med dette forhandlingsoplæg gerne sikre, at vi kan holde fast i disse fremskridt, så de ikke rulles tilbage.

Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal, og det kan ikke udelukkes, at det ungarske formandskab opnår en generel indstilling til december 2024.

Christian Friis Bach (RV): Venstre bakker fuldt op om forhandlingsoplægget.

Man søger lovhjemmelen i artikel 153 (TEUF), som handler om arbejdsvilkår på arbejdsmarkedet, men man kunne måske lige så godt argumentere for, at det burde høre under artikel 165 og 166, som handler om uddannelse. Det ville få afgørende indflydelse på spørgsmålet om nærhedsprincippet – altså hvorvidt dette er en EU-kompetence eller ej. Har man tænkt sig at udfordre lovhjemmelen i diskussionen og spørge, om dette ikke burde hidrøre fra artiklerne om uddannelse og dermed er medlemslandenes kompetence?

Vi har diskuteret Draghirapporten, og hvordan vi skal styrke den europæiske konkurrenceevne, med erhvervsministeren i dag. Vi har lagt meget stor vægt på, at man skal fjerne unødige administrative byrder. Kunne regeringen sniges til at lægge stor vægt på det sidste punkt i forhandlingsoplægget?

Theresa Scavenius (UFG): Tak for at være præcis med, hvad regeringen har arbejdet med, hvad der har været problematisk, og hvad status i forhandlingerne er – det giver et godt indblik.

Dele af forhandlingsoplægget er dog lidt uklart. Der nævnes bl.a. unødvendige byrder. Det bliver brugt som en gummiparagraf til rigtig meget – hvilke præcise byrder arbejder ministeren for, der ikke skal pålægges erhvervslivet? Der står også i forhandlingsoplægget, at praktikanter skal have et reelt udbytte af deres praktik. Hvad betyder det mere præcist?

Jeg synes, at direktivet grundlæggende er et godt forslag, og jeg forstår godt, at ministeren har arbejdet for at få det tilpasset det danske arbejdsmarked. Men jeg undrer mig over, at der er blevet skåret kraftigt ned på oplysningspligten. Mange udenlandske praktikanter kender måske ikke deres rettigheder, og det er ret vigtigt, at de gør det. Vil ministeren overveje, om ikke det faktisk er en god idé at sikre, at praktikanterne kender deres rettigheder?

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Til Christian Friis Bach: Der er hjemmel til direktivet, hvis det handler om arbejdsvilkår – der er ikke hjemmel, hvis det handler om uddannelse. Direktivet er fremsat med udgangspunkt i arbejdsvilkår, og derfor vurderes det, at der er hjemmel, men vi gør alt, hvad vi kan, for, at det ikke rører ved vores uddannelsesordninger. Det er lige nu lykkedes. Jeg synes, det kommer lidt tæt på, men det er fremsat med udgangspunkt i arbejdsvilkår. Spørgsmålet afspejler kampen for at få afgrænset det, så vi f.eks. kan fortsætte med at have lærlinguddannelsessystem på vores faglige områder.

Til Theresa Scavenius angående byrder: Jeg synes, det er vigtigt, at vi ikke får skabt noget, hvor alle virksomheder pludselig skal til at registrere alt muligt. Jeg er med på, at folk skal kende deres rettigheder, og heldigvis er vi landet et sted, hvor man på anmodning skal oplyse, men det foregår ikke i et meget voldsomt omfang. Med kompromisforslaget pålægges virksomhederne ikke væsentlige byrder, og det gør vi alt, hvad vi kan, for at holde fast i.

Søren Søndergaard (EL): Hvis vi ser bort fra nærhedsprincippet og siger ja til direktivet, er formålet at sikre og håndhæve praktikanterens arbejdsvilkår, så vi kan bekæmpe, at de bliver udnyttet ved at camouflere underbetaling og social dumping som praktikophold. Regeringen skriver også i sit samlenotat, at det er det, der er formålet. Derfor stiller jeg mig ret uforstående over for vægtene i forhandlingsoplægget. Den mindst mulige vægt, der overhovedet kan gives, lægger man på, at praktikanter skal have et reelt udbytte af deres praktik, og at falske praktikanter ikke må misbruges som arbejdskraft til at konkurrere på løn og dårlige arbejdsvilkår inden for EU. Hvorfor lægger man ikke stor eller afgørende vægt på det? Synes man ikke, at det er særlig vigtigt at bekæmpe social dumping? Jeg undrer mig over diskrepansen mellem retorikken og vægtningen.

Der er utrolig mange uklarheder, og vi har før set kæmpestore problemer i forbindelse med uklarheder, for så kan EU-Domstolen dømme noget helt andet, end det man forestillede sig. Jeg bemærker, at ministeriet og ministeren er fuldstændig uklare om, hvad der egentlig bliver resultatet af forslaget. Man bruger formuleringer i samlenotatet som »overvejende sandsynligt«, »det vurderes umiddelbart« og »det forventes«. Den usikkerhed forplantes til os. Hvad siger vi egentlig ja til? Enhedslisten vil meget gerne være med til at gøre noget ved social dumping, og at man sikrer praktikanter ordentlige vilkår, men forudsætningen for, at Enhedslisten kan støtte forhandlingsoplægget, er, at ministeren forelægger et nyt forhandlingsoplæg, når der er mere klarhed over de elementer.

Har regeringen underskrevet eller været initiativtager til nonpapers eller positionspapirer vedrørende forslaget i den proces, der har ledt op til forslaget?

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): I Danmarksdemokraterne synes vi, at forslaget er ganske problematisk. Vi støtter ikke forhandlingsoplægget.

Christian Friis Bachs kommentar om hjemmel er interessant, for vurderingen af, om det er en del af EU's kompetence eller ej, afhænger af, hvor man søger hjemmel.

Vi slår os på vurderingen af både nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Vi forstår ikke, at man vurderer, at det er EU's kompetence. I samlenotatet står der: »Generelt finder regeringen ikke grundlag for at tilsidesætte Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet.« og »Generelt finder regeringen ikke grundlag for at tilsidesætte Kommissionens vurdering af proportionalitetsprincippet.« Er det sådan generelt? Det giver mig et billede af, at man ikke konkret har vurderet dette forslag. Danmarksdemokraternes vurdering er, at det ikke lever op til nærhedsprincippet. Det burde være national kompetence.

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Det er ikke et udtryk for, at vi ikke har vurderet, om vi er på kant med, hvad der er hjemmel til. Det er et udtryk for, at det er vurderingen, at der er hjemmel i artikel 153, stk. 3, litra b), som handler om, at EU har mulighed for at fremsætte direktiver og mindstekrav med hensyn til bl.a. arbejdsvilkår.

Til Søren Søndergaard: Jeg er ikke uenig i grundformålet, men der er ikke nødvendigvis behov for en stor vægt, når det er hele formålet med direktivet.

Vi har ikke underskrevet eller været initiativtagere til nonpapers.

Angående nyt forhandlingsoplæg: Jeg vedstår mig, at vi er tidligt i processen. Det gør, at der i højere grad er tale om vurderinger, men jeg prøver til gengæld at give udvalget et meget klart indtryk af retningen, og af hvad der er regeringens hegnspele – hvad er formålet, og hvad kan vi absolut ikke være med til. Vi skal bl.a. sikre parternes rolle, og at forslaget ikke skal blande sig i vores ordinære uddannelse. De hegnspele kunne jeg godt tænke mig at få det rigtige mandat til nu.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg mener også, at der er tale om et vigtigt direktiv, men jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget, for ministeren gav ikke klare nok svar på mit spørgsmål. Jeg synes stadig, det er meget uklart, hvilke unødvendige byrder der er tale om. At oplyse praktikanter og medarbejdere om rettigheder kan ikke være særlig byrdefuldt, så jeg får det indtryk, at regeringen er mere på arbejdsgivernes side end på arbejdstagernes. Som Søren Søndergaard siger, har vi store problemer på området, så jeg er ærgerlig over, at jeg ikke kan støtte forhandlingsoplægget.

Vil ministeren overlade implementeringen og håndhævelsen til arbejdsmarkedets parter?

Søren Søndergaard (EL): Jeg synes, det er mærkeligt, at man ikke lægger stor vægt på formålet med forslaget. Hvis der er et formål med forslaget, er det vel grundlæggende set det, man lægger allerstørst vægt på. Men det er måske en strid om kejserens skæg.

Enhedslisten kan sige ja til det, der er klart allerede nu, hvis regeringen forelægger nyt forhandlingsoplæg, når de uklare elementer er afklaret. Det vil regeringen ikke, og så kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget.

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Til Theresa Scavenius: Jeg mener, at der altid skal være oplysning om, hvilke rettigheder man har som borger, som medarbejder og som praktikant. Spørgsmålet er, om arbejdsgiver skal forpligtes til at indmelde det til myndighederne i hvert eneste forløb. F.eks. har man diskuteret, hvorvidt der skal være krav om at oplyse om social beskyttelse samt krav om at definere en tidsbegrænsning. Der er ikke længere en liste over indikationer på, hvornår der er tale om praktikophold. Der er alt muligt rundt om forslaget, som der tidligere har været overvejelser omkring, at alle skulle indmelde. Jeg synes, det er godt, at vi kan anmode om, at man skal oplyse, hvis der er mistanke om problemer. Jeg synes til gengæld, at det er rigtig vigtigt, at vi holder døren åben for, at det også kan foregå mellem arbejdsmarkedets parter, ligesom jeg selvfølgelig også lægger op til, at deres rolle i regeringens EU-Implementeringsudvalg (IU) står helt centralt, også i denne sag.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 9. Siden sidst:

EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

a) Orientering om annullationssøgsmål, C-19/23, Danmark mod Rådet og Europa-Parlamentet

C (2023) 0019

C (2023) 0019 – Bilag 4 (brev og bilag vedr. mundtlig forhandling i annullationssøgsmål ved EU-Domstolen)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Den 17. september 2024 blev der afholdt en såkaldt mundtlig forhandling ved EU-Domstolen i Luxembourg. Her fik vi – og sagens øvrige parter – mulighed for at fremføre vores argumenter over for EU-Domstolens dommere. Efterfølgende kunne dommerne stille spørgsmål.

Jeg har på forhånd oversendt regeringens indlæg til Beskæftigelsesudvalget og Europaudvalget, så det vil jeg ikke gå i dybden med i dag. Under den mundtlige forhandling fik vi støtte fra Sverige, mens fem lande og Kommissionen bakkede op om Rådet og Europa-Parlamentet.

Nu har vi gjort alt, hvad vi kunne, og så afventer vi EU-Domstolens dom. Først vil en af EU-Domstolens generaladvokater komme med et forslag til afgørelse den 14. januar 2025, inden der til sidst afsiges dom. Vi ved ikke hvornår, men et bud kunne være i løbet af første halvår 2025. Jeg vil fortsat holde jer orienteret om sagen.

b) Orientering om præjudiciel sag, C-314/23, Air Nostrum (tidligere "Stavla")

EUU alm. del (20222) – Bilag 747 (notat om afgivelse af indlæg i sag)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Der er tale om en præjudiciel sag, som regeringen har afgivet indlæg i – C-314/23 – Air Nostrum. Jeg orienterede om den i et notat til udvalget den 15. september 2023. Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at sagens kaldenavn i mellemtiden er ændret fra Stavla til Air Nostrum.

Der bliver afsagt dom i sagen den 4. oktober 2024. Det er en spansk sag, og den drejer sig om et luftfartsselskab, der har indgået to forskellige overenskomster med to forskellige personalegrupper, dels en overenskomst for kabinepersonale, hvoraf kvinder udgør langt størstedelen, dels en overenskomst for piloter, hvoraf mænd udgør langt størstedelen. Diæterne for piloter er op til 75 pct. højere end for kabinepersonalet. Problemstillingen i sagen er, om den forskel udgør indirekte forskelsbehandling af kvinder.

Regeringen har afgivet indlæg for at argumentere for, at når overenskomstparterne har forhandlet reelt og uafhængigt, så foreligger der ikke diskrimination. Arbejdsgiveren er ikke ansvarlig for, at parterne prioriterer forskelligt. Det kan nemlig efter regeringen opfattelse have store konsekvenser for kollektive forhandlinger, hvis parterne på tværs af overenskomster skal sørge for, at der ikke er forskellige vilkår. Så har parterne jo ikke reelt frie forhandlinger, hvis de skal tage hensyn til, hvad andre parter aftaler.

Generaladvokaten i sagen kom med sit forslag til afgørelse den 6. juni 2024. Han er i kernen på linje med regeringens indlæg. Han mener, at der i princippet er tale om forskelsbehandling. Men han mener også, at der er tale om en lovlig forskelsbehandling, hvis forskelsbehandlingen skyldes et legitimt formål.

Hvis Domstolen lægger sig på samme linje som generaladvokaten, er det vurderingen, at dommen ikke får betydning for det danske system.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er meget ærgerlig over, at regeringen har intervenseret på den side i sagen – det lyder, som om det er imod ligeløn. Jeg er imod regeringens position.

Punkt 10. Rådsmøde nr. 4045 (landbrug og fiskeri) den 23. september 2024

Rådsmøde 4045 – landbrug og fiskeri – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Alle sager forelægges til orientering.

1. Status over det andet år af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

– *Information fra formandskabet og udveksling af synspunkter*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Fokus i drøftelsen vil særlig være at sikre yderligere strømlining af processen for ændringer af de strategiske planer. Kommissionen tog i foråret 2024 skridt i den rigtige retning for at lette processen, men der er behov for, at vi ser på yderligere tiltag.

Grundlæggende er idéen med de strategiske planer god, men vi risikerer, at mange medlemslande vil være imod en mere resultatbaseret tilgang, hvis processen er for tung.

Forenkling er også et af de emner, som vi fremhæver i forhold til den kommende reform af den fælles landbrugspolitik efter 2027.

Christian Friis Bach (RV): Jeg vil opfordre ministeren til at fremhæve den danske trepart og de meget positive resultater, der kom ud af det – herunder modellen for en klimaafgift. Jeg mener, vi skal have en europæisk version af treparten. Det har man faktisk fået lidt i den strategiske dialog med de 29 organisationer, som har afleveret en rapport. Har ministeren nogen kommentarer til den rapport? Kan man fra dansk side opfordre til, at den strategiske dialog fortsætter eller bliver udbygget med større politisk deltagelse, så man får en egentlig grøn trepart, som faktisk kan forme fremtidens landbrugsstøtte?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg er enig i, at vi alle de steder, vi kan, skal fremhæve treparten og alle de muligheder, der ligger i den danske model. Nu skal den grønne trepart lige igennem Folketinget først – der er forhandlinger i øjeblikket, som vi skal respektere. Men måden at gribe det an på, hvor vi netop taler med organisationer og interessenter, er fin. Jeg var i USA i sidste uge, og selv der har de opdaget modellen. Jeg har også lige fået en henvendelse fra New Zealand, som er meget interesseret i at vide, hvad vi har gjort, og hvordan vi har gjort det. Det er rigtigt, at den strategiske dialog med de 29 organisationer er et godt sted at have den slags ting, og man kan udvide det, og man kunne også få den politiske inddragelse i forhold til at lave CAP (fælles landbrugspolitik) for den næste periode. Jo flere aktører, vi har med til at give retning på forskellige prioriteringer, jo bedre medejerskab vil der være over CAP-perioden.

Theresa Scavenius (UFG): Det er meget ærgerligt, at vi er ved at eksportere vores model for inddragelse af lobbyistorganisationer i central politik, som svækker den folkelige og demokratiske repræsentation i politik.

Det bliver nævnt, at medlemslandene har mange udfordringer, men hvilke udfordringer er det? Og hvilke danske udfordringer er der i forhold til at udarbejde den strategiske plan?

Regeringen siger, at de arbejder for forenklinger. Hvad betyder forenkling mere konkret? Jeg er stærkt bekymret over, at man arbejder for en lavere detaljeringsgrad, for det vil sandsynligvis svække muligheden for et reelt resultat. Der er brug for præcise monitoreringssystemer netop for at sikre, at resultaterne er, som vi ønsker. Vi ved fra en masse andre sammenhænge, at der er mange problemer med at sikre, at effekten stemmer overens med hensigten.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Vedrørende treparten: Jeg synes, det er en super måde at arbejde på, at vi netop spørger aktørerne – ikke ensidigt, men bredt – hvad de tænker om vigtige spørgsmål. Regeringen konsulterer dem og finder ud af, hvad der kunne være en løsning, og efterfølgende får regeringen politisk mandat gennem en politisk forhandling. Det er helt fair, at man ikke ønsker at inddrage udefrakommende, og at man hellere ønsker, at det skal foregå bag lukkede døre på Christiansborg. Der er vi så bare ikke enige.

Vedrørende detaljeringsgraden: Man risikerer, at medlemsstater afviser den strategiske plan, hvis det er for tungt. Det er meget detaljeret, i forhold til at det er en strategisk plan. Når det er sagt, er der også udfordringer med gennemførelsen af de strategiske planer på en række punkter, bl.a. at det medførte reformen af EU's landbrugspolitik, ændringerne af regelgrundlaget og støtteordningerne – eksempelvis i forhold til indførelsen af konditionalitet og etableringen af bioordninger under søjle 1. Der har også været den udfordring, at de strategiske planer først bliver godkendt af Kommissionen i anden halvdel af 2022 for indeværende periode. Det krævede en tilpasning i den nationale lovgivning, og derfor havde man en begrænset periode i medlemsstaterne til at få procedurerne på plads. Der har også været udfordringer i forhold til markedssituationen de sidste par år på grund af konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine med deraf følgende varierende salgspriiser. Der har desuden været meget usædvanlige vejrforhold i forskellige medlemslande.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren sagde, at han ikke synes, det hellere bør foregå på Christiansborg for lukkede døre. Hele forskellen er, at Christiansborg ikke har lukkede døre, men åbne døre, hvilket er det gode ved det.

Man udarbejder den strategiske plan, fordi vi ved, at direktiverne for miljø og natur ikke blive implementeret tilstrækkeligt, så det er et forsøg på at presse medlemslandene til faktisk at gøre det, vi er blevet enige om. Så der er behov for et stramt værktøj, der er meget detaljeret. Hvis man slækker på det igen, har vi stadig væk en masse natur- og miljødirektiver, der ikke bliver implementeret tilstrækkeligt. Det er min bekymring.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg har respekt for forskellige synspunkter på, hvordan man forhandler, og hvordan regeringen kan agere, hvem vi kan konsultere med, og hvordan den danske model i øvrigt på rigtig mange andre områder – bl.a. på arbejdsmarkedet – har vist sig fremragende i en lang række tilfælde. Det fremgår klart, at vi ser forskelligt på tingene, og det skal der også være plads til.

Hvad angår detaljegraden af de strategiske planer, anerkender jeg, at nogle medlemsstater ikke kommer til at leve op til planerne, hvis der ikke er en opfølgning, og man ikke holder medlemsstaterne til ilden. Men når man er nede i et niveau på få hundrede euro på landeniveau, så går der rigtig mange kræfter med at konstatere det på så detaljeret et niveau i stedet for at sikre en fremdrift i at levere på planerne i en mere strategisk sammenhæng. Det er en balancegang, og jeg synes, det

er for detaljeret. Vi ser gerne, at der skal være fremdrift, og bekymringen er, at medlemslande vil agere med ligegyldighed over for planerne, fordi de ikke vil prioritere deres kræfter på det, og så får vi ikke det, vi ønsker os, nemlig at der bliver leveret på de strategiske planer.

2. Markedssituationen for landbrugsvarer

– *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

EUU alm. del (20231) – Bilag 606 (udvalgsmødereferat side 11)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Markedssituationen er inde i en relativt stabil periode. Der ses dog stigende priser på særlig mejeriprodukter.

Vi følger handelssituationen for landbrugsvarer tæt – bl.a. i forhold til Kina, som har igangsat en antidumpingundersøgelse af visse europæiske svinekødsprodukter og en antisubsidieundersøgelse af visse europæiske mejeriprodukter.

Theresa Scavenius (UFG): Kinesernes antidumpingundersøgelse kan potentielt have ret store effekter. Findes der mere information om sagen i øjeblikket, og hvilke konsekvenser kan det have?

Det er ret interessant, at der står i samlenotatet, at landbrugsimporten til EU er faldet med 7 pct., og at landbrugseksporten har haft rekordhøje priser, men volumen er faldet. Hvad foregår der? Hvorfor falder importen og eksporten samtidig? Spiser europæere færre landbrugsprodukter?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der kan være en sammenhæng mellem den kinesiske antidumpingundersøgelse af europæisk svinekød og det, at EU undersøger statsstøtte af kinesiske elbiler. Når det er sagt, sælger danske svinekødsproducenter biprodukter fra svin til Kina, som ikke er meget værd i en europæisk sammenhæng, men som i Kina er højværdiprodukter. Det er altså en god forretning både for Danmark og for Kina.

Jeg kan ikke komme med en helt præcis analyse af, hvorfor importen og eksporten falder, andet end at der er store prisudsving i øjeblikket, og det har vi set igennem længere tid. Der er en større eksportværdi, som skyldes de højere priser. Det kan også godt ske selv med mindre mængder.

3. Konsultationer mellem EU og UK om fiskerimuligheder for 2025

– *Udveksling af synspunkter*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Det er meget vigtigt, at forhandlingerne afsluttes, så der er klarhed om kvoterne fra den 1. januar 2025.

Vi vil derudover lægge vægt på, at aftalen understøtter den fulde adgang til fiskeri i britiske farvande som fastlagt i brexitaftalen, særlig i lyset af den britiske beslutning om at lukke for alt tobisfiskeri i engelsk farvand af Nordsøen og skotsk farvand. Denne sag følger jeg selvfølgelig fortsat tæt.

Christian Friis Bach (RV): Tobisfiskeriet er meget bekymrende. Vi kan jo håbe, der kommer en afklaring inden for fristen. Hvilke sanktioner overvejer Danmark at tage i anvendelse, hvis ikke det lykkes? Hvad kan vi gøre for at lægge pres på briterne? Det er uacceptabelt, at der ikke kan findes fodslag om det, så de danske fiskere kan få adgang.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Vi har skarpt øje for denne sag. Vi forventer, at briterne lever op til den brexitaftale, vi har indgået. De ser lidt anderledes på det, og vi har fået Kommissionen til at tage en konsultation med briterne på vegne af EU og dermed også Danmark – Danmark har de økonomisk største interesser her. Konsultationerne er ikke afsluttet endnu, men næste skridt kunne principielt være at indlede en voldgiftssag mod UK. Det vil jeg være i dialog med Kommissionen omkring.

Theresa Scavenius (UFG): Hvorfor har briterne valgt at lukke for alt tobisfiskeri? Er det på grund af overfiskning? Det virker til, at regeringen tolker det som en handelspolitisk beslutning, men hvis årsagen er overfiskning, skal vi jo ikke arbejde for at få dem til at åbne for det igen.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Diskussionen står mellem, hvad der er den rigtige videnskabelige rådgivning. UK har argumenteret for, at der er en anden videnskabelig rådgivning, end den vi læner os op ad, altså ICES' (Det Internationale Havundersøgelsesråd) vurdering. Jeg er ikke havbiolog, men jeg noterer mig blot, at vi har en brexitaftale, og der skal være adgang på de vilkår, der er aftalt. Det virker besynderligt, at man fra britisk side lukker for fiskeriet med afsæt i en anden videnskabelig rådgivning, end den vi normalt bruger. Det handler også om økonomiske konsekvenser – over 90 pct. er dansk kvote på dette område. Men økonomien flugter også med de fastsatte kvoter, som igen flugter med den videnskabelige rådgivning. Jeg læner mig op ad det, vi plejer at læne os op ad, og det gør briterne ikke i denne sammenhæng. Det er der, striden står.

4. Konsultationer mellem EU og Norge, mellem EU, Norge og UK samt mellem kyststater om fiskerimuligheder for 2025

– *Udveksling af synspunkter*

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Det er meget vigtigt, at forhandlingerne afsluttes, så kvoterne er på plads fra den 1. januar 2025 og fiskeriet i norsk farvand kan starte fra nytår.

Forhandlingsklimaet med Norge er desværre fortsat meget udfordret. Torsk og sild forventes at blive svære punkter i forhandlingerne mellem EU, UK og Norge.

Kyststatsforhandlingerne bør også afsluttes i 2024, for så vidt angår fastsættelse af fiskerimuligheder for makrel m.v. Den største udfordring er stadig fordelingen af kvoterne, men det kan desværre fortsat trække ud.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad er de svære punkter i forhandlingerne om torsk og sild?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Problemstillingen har været svær i flere år. Torskebestanden er nu blevet splittet op i tre delområder. Jeg er ikke ekspert i havbiologi, men der er tendens til at sige, at jo længere nordpå og dermed jo koldere vande, jo bedre har bestanden det. I det nordlige delområde har torskebestanden det bedst, mindre godt i det mellemste og dårligst i det sydlige. Vi skal fortsat være på bolden i forhold til at få genopbygget torskebestanden og dermed også i forhold til at genopbygge en fornuftig fiskerimulighed med hensyntagen til bestanden i de forskellige delområder. Derfor har vi fra dansk side med ophæng i EU-lovgivningen fået udarbejdet en national torskeplan for at genopbygge torskebestanden. Det er det, der ligger i udfordringen. Men jeg så selvfølgelig helst, at vi kunne få flere fælles regler på tværs af de tre landegrænser.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg spurgte også ind til, hvad forhandlingsudfordringen er. Er det, at vi fra dansk side ikke kan acceptere det eventuelle lave niveau af kvoten for torsk?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Med de tre delområder er der i den nordlige del god gænge i bestanden – og mindre god i den sydlige del. Det er ærgerligt, at kvoten bliver sat efter den dårligste del og ikke er nuanceret baseret på, at bestanden har det forskelligt de forskellige steder. Men den videnskabelige rådgivning er det altovervejende udgangspunkt for, hvor jeg politisk lægger indsatsen i forhold til kvoterne. Så kan vi diskutere data, og at data skal være bedre, så vi kan sætte kvoterne mere præcist ud fra en videnskabelig rådgivning, der også bliver bedre, men vi sætter dem ud fra det bedste, vi har. Når vi har bedre bestande i den nordlige del, er det ærgerligt, at vi ikke også kan få det reflekteret i kvoten.

5. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2024/257 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2023/194 om fastsættelse for 2023 og 2024 af sådanne fiskerimuligheder

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2024) 0392

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Forslaget omhandler en række bestande, som Danmark ikke fisker på, bl.a. ansjos. Her vil vi dog nævne en dansk udfordring med havtaske. Jeg vil i øvrigt henvise til samlenotatet.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad er udfordringen med havtaske?

Hvorfor forelægges sagen ikke til forhandlingsoplæg? Sagen er principielt interessant. Tit siger regeringen, at den arbejder for, at vores fiskeripolitik er baseret på ICES-modeller (Det Internationale Havundersøgelseråd). Det vil sige, at det skal være videnskabeligt baseret. Men lige præcis i denne forordning tilsidesættes man de videnskabelige anbefalinger og fokuserer mere på de socioøkonomiske konsekvenser for fiskeriet, og det går jo direkte imod det, jeg tit og ofte hører ministeren sige her i udvalget.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Kvoten for havtaske i Nordsøen bliver forhandlet og forvaltet i fællesskab mellem EU og UK. Der er kommet en rigtig positiv videnskabelig rådgivning for 2025. Vi lægger typisk vores politiske position i forhold til kvoterne på baggrund af de videnskabelige rådgivninger, og derfor så jeg gerne, at man kunne sætte kvoten derefter for 2025. Men det kan vi ikke gøre fra EU's side alene, for det forudsætter konsultationerne mellem EU og UK.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Kommissionens forslag om fiskerimuligheder for Østersøen i 2025

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men blev tilføjet under mødet.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Kommissionen fremlagde forslaget i slutningen af august 2024. Der bliver snarest oversendt et grundnotat om forslaget. Jeg forventer at forelægge forhandlingsoplæg forud for rådsmødet i oktober 2024, hvor der forventes at skulle opnås enighed om forslaget.

Der er ingen tvivl om, at situationen i Østersøen fortsat er meget vanskelig. Det blev også bekræftet, da jeg den 17. september 2024 var til møde med ministre for Østersølandene i Sverige.

Kommissionens forslag lægger op til, at der for torsk i både den østlige og den vestlige Østersø, sild i den vestlige Østersø og laks i Østersøen fortsat kun sættes bifangstkvoter i 2025, og at bifangstkvoterne reduceres yderligere sammenlignet med 2024.

For brisling i Østersøen foreslår Kommissionen en reduktion af kvoten, mens der for sild i den centrale del af Østersøen foreslås en betydelig kvotestigning. Rødspætte har det også fortsat godt i Østersøen. Der er altså nuancer imellem de forskellige arter.

For laks foreslås som noget nyt en lukning af det rekreative fiskeri i 2025 med en undtagelse i Den Botniske Bugt. Den nuværende lukning af det rekreative fiskeri efter torsk foreslås videreført.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

b) Kvote for tun

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men emnet blev rejst af udvalget under mødet.

Henrik Møller (S): I år springer tunen måske endnu mere, end den gjorde sidste år. Forbuddet mod tunfiskeri giver lystfiskerhvervet nogle begrænsninger. Til gengæld ville en meget begrænset kvote kunne være med til, at man kan etablere catch and release. Det vil jeg igen i år gøre opmærksom på.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Det kræver, at vi har en tunkvote. Det har vi tidligere haft, men det har vi ikke for nuværende. Senere på året skal vi forhandle kvoter, og det er rigtigt, at der er tun til stede – det kan vi se ud fra rådgivningen. Det synspunkt er noteret.

Punkt 11. Rådsmøde nr. 4046 (almindelige anliggender) den 24. september 2024

Rådsmøde 4046 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 737 (kommenteret dagsorden)

Europaministeren (Marie Bjerre): Alle punkter forelægges til orientering.

*

1. Præsentation af det ungarske formandskabs prioriteter

– *Præsentation af formandskabet/ politisk drøftelse*

EU-note (20231) – E 28 (EU-nyt af 27/6-24 om det ungarske formandskab)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2024 – udkast til kommenteret dagsorden

– *Politisk drøftelse*

Det Europæiske Råd 17-18/10-24 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Europaministeren (Marie Bjerre): Der er stadig væk et stykke tid til topmødet, og dagsordenen kan ændre sig flere gange inden da. For nu forventer vi, at fokus i høj grad vil være på Ukraine og EU's konkurrenceevne og med stor sandsynlighed migration.

Det er afgørende, at vi fortsætter støtten til Ukraine og de arbejdsspor, som EU har igangsat. Derudover forventer jeg, at der på mødet vil være fokus på status for bistand til Ukraine, ligesom Ukraines fremskridt i landets reformer og forhandlingerne om optagelse kan komme op.

Desuden forventer jeg, at EU's konkurrenceevne bliver et hovedemne. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Mario Draghis rapport fra den 9. september 2024, men jeg forventer ikke en indgående debat om de konkrete forslag og anbefalinger i rapporten – snarere et fokus på analysen og vigtigheden af den dagsorden. Det er også muligt, at stats- og regeringscheferne vil drøfte de forskellige muligheder for, hvordan der følges op på rapporten. Her er bolden især hos Kommissionen. En styrkelse af EU's konkurrenceevne vil uden tvivl blive en af EU's vigtigste opgaver i den kommende tid.

Hvad angår migration, er situationen ganske alvorlig i mange lande, næsten på niveau med situationen i 2015-2016, og flere lande, ikke mindst Tyskland, synes at være i bevægelse politisk. Det er ikke besluttet, hvad drøftelsen skal fokusere på, men jeg forestiller mig, at emner som tilbagesendelse, nye løsninger og partnerskaber med tredjelande vil komme op. Regeringen engagerer sig meget aktivt i drøftelser om at finde nye løsninger på EU's udfordringer med irregulær migration.

Fokus for drøftelsen af situationen i Mellemøsten vil afhænge af udviklingen i de kommende uger. Det vil dog helt sikkert spille ind, at topmødet finder sted kort efter 1-året for Hamas' terrorangreb den 7. oktober 2023.

Det Europæiske Råd forventes muligvis også at drøfte forsvar og sikkerhed, ligesom der forventes berøring af andre emner på den udenrigspolitiske dagsorden alt efter udviklingen frem mod topmødet.

Endelig forventes der i forlængelse af mødet at blive afholdt et eurotopmøde.

Alt i alt er der – også denne gang – tale om en omfattende dagsorden med vigtige sager. Jeg vil som ny europaminister engagere mig aktivt i at forberede topmødet og ser frem til drøftelserne på rådsmødet.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad vil ministerens fokus være i forhold til f.eks. Draghirapporten og styrkelse af konkurrenceevnen? Lige nu går diskussionen går på, at vi er ved at miste terræn til Kina og USA, og at vi måske skal opgive nogle af vores grønne teknologier.

Migration er rigtig vigtigt. Jeg bliver lidt bekymret, når det bare handler om hjemsendelse, for det er en lappeløsning på et problem, der vil blive ved med at stige, så det bliver man nødt til at diskutere. Jeg håber, at ministeren vil tage årsagen til det store pres med ned til mødet og diskutere det. Noget af det skyldes vores egen politik – både vores landbrugspolitik og handelspolitik har negative effekter kombineret med klimaforandringerne. Vi bliver nødt til at kigge på, hvad årsagen er for at kunne løse det endeligt i stedet for bare at lave lappeløsninger og sende folk hjem til et sted, hvor levebetingelserne bliver umulige og de derfor bare kommer tilbage igen.

I samlenotatet er landmandsorienteret landbrugspolitik nævnt. Hvad mener ministeren med det?

Europaministeren (Marie Bjerre): Først og fremmest er jeg enormt glad for, at vi fik Draghirapporten, for det er en meget vigtig analyse af, hvad der er galt i Europa. Vi har et grundlæggende problem med vores konkurrenceevne. Det bliver vi nødt til at fokusere på, fordi det er så afgørende, at vi får et mere stærkt og konkurrencedygtigt Europa.

Rapporten indeholder 170 forskellige forslag, og nogle af forslagene synes vi er bedre end andre. Jeg kommer bl.a. til at fokusere på byrdelettelser, som jeg synes er enormt vigtige, hvis vi skal være konkurrencedygtige. Desuden bliver det nødt til at være nemmere at drive virksomhed i Europa. Derudover er jeg enormt glad for, at Draghirapporten kobler grøn omstilling med konkurrence, altså at det også er vigtigt for vores konkurrenceevne, at vi har lave energipriser, grøn billig strøm og energi. Det er også en god dansk dagsorden. F.eks. betaler de europæiske virksomheder tre gange så meget for el og tre til fire gange så meget for gas, som man gør i USA. Jeg mener, at det er meget fornuftigt at få bragt priserne ned og have en kobling mellem den grønne omstilling og konkurrenceevne.

Draghirapporten beskæftiger sig også med adgang til privat kapital. I Europa er vi simpelt hen for dårlige i Europa til at skaffe privat kapital – modsat andre regioner. Derfor er det også helt rigtigt at fokusere på at få skabt en kapitalmarkedunion.

Migration er et meget vigtigt emne, hvor der er politisk skred i mange af de europæiske lande. Danmark er gået sammen med flere af de europæiske lande for at tale om, at vi bliver nødt til at

komme med nye løsninger. En ting er hjemsendelse, men noget andet er partnerskaber med tredjelande, som jeg tror er det, Theresa Scavenius efterspørger. Det bør også være en del af europapolitikken, når vi taler migration, og vi har fra dansk side fokuseret på det, og det vil vi fortsat gøre.

Landbrugspolitikken er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men det er en del af det ungarske formandskabs prioriteter. Jeg vil henvise til fødevareministeren for en uddybning.

Brigitte Klitskov Jerkel (KF): Kan ministeren på nuværende tidspunkt fortælle lidt om, hvilke nye løsninger der påtænkes i forhold til migrantkrisen?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er meget ærgerlig over byrdelettelsesfokuset i forhold til konkurrenceevnen, men noterer mig, at ministeren også har fokus på, at grøn omstilling skal kobles til konkurrenceevnen. Hvordan gør vi det ud over byrdelettelser, som typisk har den modsatte effekt?

Europaministeren (Marie Bjerre): Til Brigitte Klitskov Jerkel: Sammen med 14 andre europæiske medlemslande har vi sendt et brev til Kommissionen med anbefalinger til, hvad man kan gøre, bl.a. at kigge til nogle af de danske løsninger og værktøjer. Det gælder f.eks. hjemsendelser, hvor vi fra dansk side faktisk er ret gode og langt bedre end mange andre europæiske lande til at sende irregulære migranter hjem igen.

Til Theresa Scavenius: Jeg mener, at det er vigtigt at koble grøn omstilling og konkurrenceevne sammen. At man får billig grøn strøm, hænger sammen med konkurrenceevnen. Vi forestiller os, at vi i fællesskab bliver bedre til at investere i energiinfrastruktur, at vi har nogle fælles europæiske beslutninger om vores energiinfrastruktur og også er villige til at investere i det.

3. Den årlige dialog om retsstatsprincippet – horisontal drøftelse

– Politisk drøftelse

KOM (2024) 0800

Europaministeren (Marie Bjerre): Jeg forventer, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere sin femte årlige retsstatsrapport, som blev offentliggjort i juli 2024. Rapporten kortlægger retsstatsudviklingen i medlemslandene og på tværs af EU på fire områder: retssystemet, antikorruption, mediepluralisme og mediefrihed, samt andre institutionelle spørgsmål.

Igen i år kommer Kommissionen med konkrete landespecifikke anbefalinger til de enkelte medlemslande og indeholder også Kommissionens vurdering af, om medlemslandene har gjort fremskridt på sidste års anbefalinger. Som noget nyt beskriver Kommissionens rapport også retsstatssituationen i udvalgte kandidatlande, hvilket jeg vil komme ind på senere.

Efter Kommissionens præsentation er der lagt op til en horisontal drøftelse af retsstatssituationen på tværs af EU. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i rapportens kapitel om den generelle udvikling i EU og vil ikke komme ind på situationen i specifikke lande. De landespecifikke drøftelser finder sted på senere rådsmøder, første gang i november 2024, hvor Malta, Polen, Østrig og Nederlandene vil være genstand for drøftelserne.

Den årlige retsstatsdialog er en sag, som regeringen lægger stor vægt på. Det er afgørende, at alle medlemslande lever op til de fælles værdier, som EU-samarbejdet er bygget op omkring – ikke mindst retsstatsprincippet – og især i en tid, hvor vi ser et pres på EU's fælles værdier, ikke kun uden for EU, men også inden for fællesskabet. Regeringen bakker således op om Kommissionens monitorering af retsstatsprincippet gennem de årlige retsstatsrapporter.

Jeg forventer, at vi på rådsmødet får en konstruktiv drøftelse. Regeringen vil engagere sig aktivt og støtte op om formatet.

Christian Friis Bach (V): I Venstre har vi gjort os til bannerfører for en meget solid håndhævelsesdagsorden. Hvad vil man mere konkret gøre inden for den eksisterende traktat? Kan vi gå længere end blot udbetalingen af EU-midler? Der er selvfølgelig nogle begrænsninger.

Theresa Scavenius (UFG): Det er et emne, som jeg går meget op i, og jeg er rigtig glad for, at ministeren siger, at hun lægger stor vægt det, at det er meget vigtigt, at alle landene lever op til alle principperne, og at regeringen støtter, at EU arbejder på den her dagsorden. Vil ministeren arbejde for, at hendes ministerkollega implementerer rapportens anbefalinger i Danmark? Det er specifikt i forhold til svingdørslobbyisme, offentlighedsloven og skjulte private donationer til partier. Hvis vi skal prædike over for andre lande plus nye medlemslande, at de skal leve op til demokratiske åbenhedsprincipper, kunne det til at starte med være en god idé, at vi selv gjorde det.

Europaministeren (Marie Bjerre): Jeg er helt enig med Christian Friis Bach i, at retsstatsprincippet er meget vigtige for Venstre. Det er også vigtigt for regeringen, at vi står vagt om det. Man bliver simpelt hen nødt til at overholde de helt grundlæggende spilleregler i EU. Hvis ikke man kan regne med en fri presse og uafhængige domstole, smuldrer vores fællesskab og det indre marked. Derfor har jeg som europaminister et meget stort fokus på det, og det bliver jeg ved med at have.

Helt konkret kan man sætte artikel 7-procedurer i gang. Det er vanskeligt, men derudover har man konditionalitetsmekanismen vedrørende retsstatsprincippet, som har vist sig at være meget effektiv over for både Polen og Ungarn. Fra dansk side vil vi gerne se på, om vi kan styrke den mekanisme yderligere, så man har mulighed for at tilbageholde penge, hvis man ikke retter op. Sveriges og Finlands europaministre har meldt ud, at vi bør styrke konditionalitetsmekanismen, og det bakker jeg op om. Vi vil også gerne undersøge muligheden for yderligere værktøjer til at styrke området.

Theresa Scavenius spørger, hvordan man har fulgt op på anbefalingerne til Danmark. Der bliver jeg nødt til at henvise til justitsministeren.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg var mere interesseret i din vurdering som europaminister. Vil europaministeren gå videre til sin kollega og sige, at det skal håndhæves herhjemme, uagtet om man har det ene eller det andet fokusområde?

Europaministeren (Marie Bjerre): Der er fire anbefalinger, og selvfølgelig er det vigtigt, at vi fra dansk side følger op på dem, og det gør vi sådan set også. Der er fremskridt på tre ud af de fire anbefalinger, og jeg har som europaminister et overordnet fokus på, at vi værner om retsstatsprincipperne – også fra dansk side – og tager Kommissionens anbefalinger alvorligt. Det er rigtigt, at der ikke er fremskridt, hvad angår anbefalingerne om svingdøre for ministre og lobbyister. Jeg kan ikke redegøre nærmere for, hvorfor det står sådan til med den anbefaling og vil henvise til justitsministeren.

4. Den generelle trend i udviklingen i retsstatssituationen i udvalgte kandidatlande

– *Politisk drøftelse*

KOM (2024) 0800

Europaministeren (Marie Bjerre): Retsstatsdrøftelsen vedrører de fire udvalgte kandidatlande Serbien, Montenegro, Nordmakedonien og Albanien. Det er første gang, at retsstatsdrøftelsen omfatter kandidatlande. De fire er udvalgt, fordi de er længst fremme i udvidelsesforhandlingerne.

Modsat de landerapporter, der er udarbejdet for EU's medlemslande, indeholder landerapporterne for de fire kandidatlande ikke egentlige anbefalinger. Men drøftelsen er stadig vigtig, da den tjener til at vise, at vi internt i EU rent faktisk praktiserer det, vi prædiker.

Kandidatlandene vil meget tydeligt kunne se, at man løbende vurderes på sin efterlevelse af retsstatsprincipperne, når man er medlem af EU. Det er ikke kun noget, vi går op i under udvidelsesforhandlingerne og siden glemmer alt om.

Det, at vi har udvidet dialogen til at omfatte de pågældende fire kandidatlande, er også et budskab til kandidatlandene om, at de helt konkret inddrages mere og mere i EU's arbejde. De fire lande er inviteret til drøftelsen på ministerniveau.

Vi har fra dansk side støttet Kommissionens tilgang. Den kan kun bidrage til at øge fokus på den vigtige retsstatsdagsorden i en tid, hvor den er under pres. Men sammen med mange andre EU-lande finder vi det også vigtigt, at øvelsen med retsstatsdialogen holdes adskilt fra udvidelsesprocessen og dens meget strukturerede og komplekse metodik. Her har vi forhandlingscluster 1, som bl.a. dækker retsstatskapitlerne 23 og 24. Det er det cluster, der åbnes først og lukkes sidst, og som sætter tempoet for forhandlingerne. Det skal vi ikke ændre på.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.08.